

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Petri Thyraei, E Societate Jesu Doctoris Theologi, Et In
Academia Herbipolensi Olim Professoris, Tractatvs De
Apparitionibvs Sacramentalibvs**

Thyraeus, Petrus

Dilingae, 1640

Pars I. De harum apparitionum veritate, atq[ue] conditione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64272](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64272)

TRACTATUS
DE
APPARITIONIBVS
SACRAMENTALIBVS
SVB

SPECIEBVS ET FORMIS PEREGRI-
nis atque inusitatis.

Hæ apparitiones, quoniam plusculum difficulta-
tis habent, & à paucioribus sunt discussa, paulo
altius requirunt Examen. Quocirca nobis in hoc
tractatu propositum erit, ut primò harum appari-
tionum doceamus veritatem, atq; conditionem. Deinde quid-
nam sub ipsis contineatur. Tertiò, quæ earundem, siue rerum
quæ apparent, causa sint efficientes. Quarto, quæ fines. Quin-
to, ac postremò, quæ usus. A primo initium facimus.

PARS I.

De harum apparitionum veritate, atq;
conditione.

CAPUT I.

*An dentur Apparitiones inusitatae, sub specie-
bus non purè sacramentalibus, sed prodi-
giosis & peregrinis.*

A

Dari

Dari probatur varijs exemplis sequentibus.

<i>Widekindi Ducis Saxonia.</i>	<i>Amalphantani Episcopi.</i>
<i>Hebraei cuiusdam.</i>	<i>Mulieris procacis.</i>
<i>Rustici in Auerniso.</i>	<i>Godeschalci religiosi.</i>
<i>Cinis Colonienfis.</i>	<i>Adolphi de Dioferne.</i>
<i>Marrona Itala.</i>	<i>Episcopi Liuonia.</i>
<i>Sacerdotis dubitantis.</i>	<i>Cuiusdam dubitantis de Eucharistia</i>
<i>Abbatis increduli.</i>	<i>Sacerdotis sordidi.</i>
<i>Plegili Presbyteri.</i>	<i>Mulieris infamis.</i>
<i>Sacerdotis Duacensis.</i>	<i>Rustici apud Carnotenses, &c.</i>
<i>Pauli Form, Sacrilegi.</i>	<i>Mulieris Flandra.</i>
<i>Dorothea Lazecha.</i>	<i>Pueri Andegauensis.</i>
<i>Iudeorum Bruxellensium.</i>	<i>Presbyteri cuiusdam.</i>
<i>Petri Dani.</i>	<i>Huonis Lincolnensis.</i>
<i>Mulieris Zelotypia laborantis.</i>	<i>Maria Oegniacensis, &c.</i>
<i>Eduardi Anglorum Regis.</i>	

Dari aliquas, multorum ne omnium dicam, seculorum probant & confirmant historiae. Nos quibusdam exemplis id docemus.

I. Widekindum Ducem Saxoniae, ante an. 800. incessit cupido lustrandi Caroli Magni castra. Vt lateret, habitum regium in mendici mutat; sed agnitus inter mendicos (cum quibus eleemosynam petebat) perducitur ad Carolum. Rogatus quid vidisset, post alia, sic inquit: Vidi hodierno die (erat is Sanctissimus Paschae) te primum sollicitum, & ad rem attentissimum. Postea, vero, quam mensam adieras, templo mediam, ita hilari mihi conspectus es vultu, vt repentinae in te mutationis

me

me caperet miraculum. Stupor autem erat videre, quod de manu purpurati Sacerdotis, singuli pulchellum puerum in os susciperent: quem quibusdam ludibundum arridere, vltro properare, aliis verò abhorrentem auerisse vultum, & tamen in ora demissum nec redeuntem aspexi. Hoc quid sit, necdum accipio. Tum Rex, Bene inquit, profecisti, plus tibi aliquid, quàm cunctis Sacerdotibus, & omnibus nobis ostensum est. Hoc miraculo Dux commotus, Christianam religionem amplectitur, Mindedensis Episcopatus prima iaciens fundamenta. *Historiã pluribus refert Albertus Crantzius lib. 1. c. 9. Eccles. Historiã.*

2. Diuinum mysterium agente S. Basilio, Hebræus quidam, tanquam Christianus, se populo commiscuit, officium mysterij & muneris explorare volens. Vidit verò per manus Basilij infantem partiri. Et sacram communionem accipientibus omnibus, venit & ipse; datãque est ei hostia, caro facta; inde accessit ad calicem sanguine repletum, & ipsius particeps factus est. Atque de vtrisque seruans reliquias, abiensque in domum suam, ostendit vxori suæ ad confirmationem dictorum: narrauitque, quæ suis oculis viderat. Credens ergo verè, quod horribilia & admirabilia essent Christianorum mysteria, in crastinum venit ad Basilium, postulans sine dilatione accipere, quod in Christo est, signaculum. *Itã Amphilo-chius Episcopus, & Guitmundus in vitã Basilij, qui vixit An. 370.*

3. Rustico cuidam in Auernico territorio, à Mago persuasum fuit, vt si apes, quas in aluearijs fouebat, vellet conseruatas, hostiam consecratam in aluearia immitteret. Paret Mago, & à sacerdote acceptam ore

retinens, in aluearium vnum conatur immittere. Verùm in terrâ illa delapsa, mox ab apibus in aluearium infertur. Non ità diu post, sceleris patrati conscientia compunctus rusticus, & de seipso quasi vindictam sumens, apes superiniectâ aquâ enecauit. Dum verò his extinctis, intimafauorum rimatur, conspicit corpus Dominicum in formam speciosissimi pueri immutatum, inter fauos & mella iacere. Quid faceret attonitus? Hoc capit consilij, vt acceptum puerum ad Ecclesiam deferat, & occultè sepeliat. Sed ex manibus ferentis ille disparuit. *Ex viâ Petri Cluniac. Abb. l. 1. de mirac. cap. 1.*

4. Anno 1331. Coloniae Agrippinae quidam sumptum venerabile Sacramentum, per vomitum eiecit in specie infantuli. Locus vbi accidit, multis quondam miraculis claruit. Nunc rem gestam testantur templum ibidem extructum, Collegium Canonorum Regularium, pictae Imagines, Sodalitas Sacramenti, &c.

5. Matronae cuidam mysteria daturus S. Gregorius, cum diceret: Corpus Domini nostri Iesu Christi, conseruet animam tuam, illa subrisit. Mox dextram vir Sanctus retrahens, partem Dominici corporis super altare deposuit: & expletis Missarum solenniis causam risus à matronâ sciscitatur. Illa quamuis inuita, tandem: Quia inquit, panem quem propriis manibus confeci, tu corpus Dominicum perhibebas. Tum Gregorius cum plebe praesente, ad orationem conuersus, pro mulieris salute Deum precatur. Ab oratione surgens, inuenit hostiam carnem factam, quam coram cunctis incredulae mulieri ostendens, hanc ad fidem induxit, illos confirmauit.

Rur-

Rurfus deinde ad orationem conuersus, effecit, vt caro ad priorem formam rediret. *Habet hoc Ioannes Diaconus lib. 2. c. 41. in vitâ B. Gregorij Magni.*

6. Circa annum Domini 1264. Vulsiniis in ditio- ne Vrbeuetanâ, in Ecclesiâ S. Christinæ accidit, quòd Platinae verbis referimus. Dum Sacrificus quidam inquit, sacra Missarum solennia celebraret: sacramento iam confecto, de panis & vini transubstantiatione dubitauit, ex Christi corpore. Vnde statim (dictu & auditu mirum,) ex Sanctissimâ, quam in manibus tenebat hostiâ, viuus sanguis manare cœpit, & totam mappam, quam corporale vocant, tinxit. Corporale adhuc hodie asseruatur, & singulis annis in die Corporis Christi, in celebri supplica- tione deuotissimè circumfertur. *Platina, in vitâ Urbani IV.*

7. Senior quidam Abbas, non credebat præsen- tem in Eucharistiâ esse Christum. Vrgent hunc duo alij, vt cum vniuersâ Ecclesiâ sentiat, Christumque verè in Eu- charistiâ præsentem esse credere velit. Vbi nihil efficiunt, ad orationem se conuertunt omnes. Post octo dies, dum Sacrificanti adstant, panis super altare positus, videbatur his tribus tantum, tanquam paruulus puer. Cùmque sa- cerdos, vt panem frangeret, manus extendisset, videbatur ipsis Angelus de cœlo descendere, cultrum manu tenens: qui paruulum puerum sacrificaret, & sanguinem calice exciperet. Sed &, quando in frustra panem sacerdos diui- debat, etiam Angelus membra pueri in modicas partes scindebat. Accessit deinde senior, vt acciperet Commu- nionem, & data est ipsi hostia sanguine cruenta, vt ipsi soli visa est. *Quare exclamans: Credo inquit, Domine,*

A 3

quia

quia panis qui in altari ponitur, corpus tuum est. Et statim caro, quam manibus tenebat, in priorem panis formam rediit. *Accidit res hæc circa annum Domini 392. Metaphrastes in vitâ Arsenij, apud Surium tom. 4. & Garetium centuriâ 4. de Eucharistiâ.*

8. Presbyter quidam Plegilus nomise, à puero diuinis legibus imbutus, & propter amorem superni Regis omnia relinquens, petiit aliquando à Deo, sibi corpus & sanguinem, in Eucharistiæ Sacramento demonstrari. Voti fit compos; videtque super aram, patris filium, puerum, quem Simeon portare infantem, suis vlnis promeruerat. Visum contrectat, amplectitur, pectus pectori iungit, oscula figit. His exactis Christi membra restituit altari; & post orationem, quâ illum cupiuit restitui formæ priori panis, vidit eadem rursus restituta. *Sic Paschasius Corbeiensis, lib. de corpore & sanguine Domini in Eucharistiâ cap. 40. & seqq.*

9. Oppidum Duacense inter amplissimas ciuitates, Cameracum & Atrebatum situm est. Hic in Ecclesiâ Canonorum S. Amati Episcopi, cum sacerdos populum communionem sanctâ refecisset, vidit in terrâ hostiam iacere. Tentat eandem cum debitâ reuerentiâ leuare. Sed illa vltro quasi leuata, linteolo quod purificatorium vocant, adhæret. Renouâ attonitus, conuocat Canonicos; adsunt plures; conspiciunt ibidem corpus viuificum, in specie faciei venustissimi pueri; idem vidit aduocatus populus; nulli cœlestis visio negata est. Venit ad idem oppidum Thomas Cantipratensis, petiitque sibi exhiberi miraculum. Vidit ipse, & magna cum eodem hominum turba.

turba. Est omnium vna vox: se videre suum Saluatorem. Sed tamen ego inquit, Thomas, stabam attonitus, nihil videns, nisi tantum speciem panis albissimi, nihil quidem mihi conscius, quare corpus Sacrosanctum, in specie non viderem pueri cum cæteris. Nec diu, addit: cum ista mecum voluerem, vidi faciem in mensuram ætatis plenitudinis Christi, spineam habentem coronam in capite, & duas guttas sanguinis, de fronte ex utrâque parte nasi descendentes. *Hæc Thomas à Cantiprato, lib. de Apibus cap. 40. vixit anno Domini, 1467.*

10. Anno 1510. Idibus Februarij, circa horam noctis secundam, Paulus Form, in Marchiæ Brandenburgensis villâ Knobloch, è templo surreptam thecam argenteam & inauratam, quâ Eucharistia conseruabatur, cum sacrâ hostiâ vendidit cuidam Iudæo. Qui post multos ictus pugionis, videns eam integram permanere, irâ excandescens: Si tu es, inquit, Deus Christianorum, te ipsum manifesta. Mox hostia in tres partes diuisa, sanguine per oras maduit. Eo territus Iudæus, postquam illas particulas panno inuolutas apud se detinisset, missis duabus ad duos alios suæ factionis, tertiam iterum pugione confodit; sicque denuo sanguinis guttulæ dimanarunt. Tunc timens, ne scelus proderetur, absumere eam voluit; sed cum non posset, proiecit in flumen; deinde illâ enatante, in ignem, demum cum intacta esset, commiscuit azymo; ac vbi furno imposuisset, ille alioqui obscurus resplenduit; & massa azymi, cui tertia illa particula erat immixta, in Iudæi faciem insiliit. Re à Magistratu cognitâ, Paulus Form forcibus discerptus est, & in cineres redactus. Iudæi omnes
illius

illius Marchiæ, carceribus inclusi sunt Berolini. Ex quibus habitâ quæstione, cum inter alia flagitia faterentur, se septem Christianorum infantes, acubus & punctationibus peremisse, eorum 38. flammis traditi sunt; & duo qui ante mortem baptizari petierunt, capite sunt plexi. *Genebrardus ad annum 1510. ex Surij, Historiâ rerum memorabilium.*

11. Anno Domini 1556. in Poloniæ regno, ancilla quædam, Dorothea Lazecha nomine, in oppido cui nomen Schazeto, Episcopatus Posnaniensis, seruiuit Iudæo nomine Bischeim, siue Benedicto. Sollicitatur ab hoc, vt sibi sacratissimum Christi corpus procuret; promittit eidem tres daleros, ac vestem rubram sericis fimbriis obductam, si voto satisfaciat. Fœmina in peruigilio Paschæ Sacramentum cum aliis accipit, & ex ore detractum hero Iudæo defert. Re perfectâ tres alij Iudæi (quorum nomina Michalerus, Sachaus, & Iosephus) memoratum Benedictum accedunt; Eucharistiam ad Synagogam deferunt; pugionibus & cultris confodiunt; & ecce multus dimanat cruor, quem illi in vitreum calicem colligunt. Res non diu latuit; ancilla cum hero comprehenditur; & die Veneris post Ascensionem Christi, vterque ex mandato Sigismundi Regis, publicè flammis exurit; reliqui tres Iudæi, post sunt exusti. *Ità Pontanus lib. 5. rerum memorabil. & Surius in Commentario.*

12. Anno Domini 1369. Iudæi quidam Bruxellæ, in Brabantia commorantes, nocte Capellam S. Catharinæ, prope Bruxellam ingressi, secum hostias consecratas, clam inde auferunt, easdemque vsque ad diem Parasceues, Christianis propter memoriam Christi passionis sacram,

cram conseruant. Tum verò in illas cultris atq; ferramentis, vthistoria habet grassati, libidini suæ satisfaciunt. Sed mox signa miraculosa, tanquam guttæ sanguinis, in iisdem comparent. Hostiæ adhuc hodie demonstrantur; & multis miraculis, iam à multis annis redduntur illustriores. *Exiat de ha. Liber R. II. Theodori Loer, Caribustini Colonienfis, è Notariorum publicis instrumentis conscriptus, & Anno 1532. in lucem editus.*

13. Pignus habebat malæ & impuræ vitæ Sacerdos quidam Petrus, cognomento Danus, apud Iudæum cui nomen Eleazarus, à quo Petrus sextantem aurei Rhena- ni acceperat. Cum satis locuples pignori redimendo non esset, & tamen omnino sibi illud restitui cuperet, aliàs atque alias cogitationes fouebat, multumque angebatur. Obseruat hoc Iudæus; petit sibi duas hostias consecratas dari pro pignoris redemptione, offerens in super dimidiū aurei. Offert & affert sacrilegus hostias. Iudæus eas ad futurum filię suæ nuptiarum tempus asseruat, volens his nuptias filię reddere festiuiores. Non latuit res hæc alios Iudæos. Ergo, cum iam in nuptiis, nuptiali cõuiuio prope modum finis esset impositus, expetunt illi hostias. Ille pactus cum iis fidem silentij, easdem producit, in quas, quam olim in Christum, concluderant iam Tyrannidem, se exercituros. Proiicit in mensam Eleazarus hostias; primus pugionem in illas stringit; sed mox sanguis vbertim effluens, per triplicem pannum ad supernam assulam, mensæ peruenit. Miraculo perculsi omnes, vix sibi sunt præsentis. Eleazarus verò assumpto animo, alios ad simile facinus inuitat; qui dum parent, manantem rursus

B

ex

ex hostijs sanguinem conspiciunt. *Ad longum rem totam in isto libello prosecutus est Nicolam Marescalcus Thurinus. Accidit verò Anno Domini 1492. 8. Idus Iulij, in monte Stellarũ, Ducatum Megabolensis.*

Refert Petrus Damianus, in tractatu de quibusdam miraculis, mulierem fuisse, quæ maritum haberet, suspectum de adulterio, eamque consilij causã maleficam accessisse; illam verò suasisse sumeret consecratam, hostiam, illamq; certis carminibus incantatam marito offeret; fore sic, vt ab adulterio desistat; vbi hæc illa pararet, inuenit hostiam ex mediã parte in carnem conuersam, alterã formam panis retinente. *Ita Damianus apud Surium tom. 7.*

14. Amalphitanus quidam Episcopus (nomen ignoratur) retulit aliquando Stephano Romano Pontifici, sub iuramento. Quod cum in mysticã actione, aliquando de veritate corporis & sanguinis Domini, in Sacramento Eucharistiæ dubitaret; in eiusdem fractione rubra & perfecta caro apparuerit, quæ etiam digitos cruentaret. *Et hoc Damianus. Quod sequitur, habet Bozius lib. 14. de Notis Ecclesiæ, cap. 7.*

15. Nouum miraculum contigit Aufidi in Piceno. Siquidem Anno 1273. quædam mulier cum sumpsisset, ore Eucharistiam, non deglutiit, sed seruata secum detulit, vt illã vteretur ad amorem mariti sibi conciliandũ per veneficia. Quamobrem sic malis artibus edocta, super prunas in tegulã proiecit. Quo facto, mirabile dictu, coepit Eucharistia apertissimè in carnem conuersa, sanguinem latè emittere, ita vt prunas extinxerit; neque cohibe-

hiberi potuit cruoris eruptio, donec canduerint carbones; quamuis mulier nihil non egerit, iniiciendo cinerem, puluerem, ceramq; apponendo. Tum nouo euentu attonita, linteo regulam cum carne diuinâ & sanguine inuoluens, stabuli propinqui, stercorei infodit. Latuit res annos septem; quamuis aliquot miracula euenerint, quæ undenam nascerentur, alios quidem latebat, mulierem non ita, facti ac sceleris sui consciam. Iis exactis illa tandem aperuit rem gestam Sacerdoti; qui cum se eò contulisset, reperit intactam carnem, sanguinemq; recentem, linteumque illæsum. Miraculum patefactum, cunctisq; diulgatum, ex omnibus locis innumeros ad sui spectaculum commouit; & commouet adhuc post annos tercentum, & sexdecim. Visitur enim caro, visitur sanguis vitreis ampullis inclusus, ad tantæ rei memoriam sempiternam. Neque post tanta temporum spatia, quidquam ex iis corruptum, aut tabefactum. *Hec Thomas Bozius.*

16. *Cæsarius plures refert similes Apparitiones lib. 9.* Vnam cap. 2. quâ religioso viro Godeschalco, de castro Wolmenstein oriundo, apparuit sub specie pulcherrimi infantis, dum Missarû solènia peragit die Natalis Domini.

17. Alteram cap. 3. quâ Adolpho de Dioferne, leuiculo Sacerdoti, & de veritate corporis Christi, in Sacramento addubitanti, apparuit in eodem Missæ officio, nunc in specie pueri, quem mater sinu foueret; nunc in specie agni; nunc in specie crucifixi.

Tertiam cap. 4. quâ in Eucharistiâ corporalibus oculis, Christum vidit Episcopus Liuoniæ.

Quartam cap. 5. quâ cuidam dubitanti, non hostia seu species panis, sed carnis visa est.

Quintam cap. 6. pluribus prosequitur, docens fuisse sacerdotem, qui cum hostiâ (quam ore continebat) ad amorem cuiusdam turpem sibi conciliandum abuti vellet, diuinitus prohibitus est templo egredi: vt hostiam proinde ore extractam sepeliuerit. Verùm cum cōscientiâ sceleris compunctus, cum alio Sacerdote peteret locum, vbi hostia erat sepulta, terramque remoueret: inuenit non hostiam, sed carnem crucifixi Christi formam referentem. Idē autor sequentibus capitibus multis exemplis docet, in calice obseruatum esse sanguinem.

18. *Ref. xi & Rolandus de Monte, ad Chronicon Sigeberti, circa Annum Domini 1180. quatuor alias Apparitiones huius generis.*

Prima facta est mulieri infami in solennitate Paschæ, apud Castrum, dictum Mons aureus, quæ hostiam quam ore sumptam domum tulerat, reperit conuersam in carnis & sanguinis effigiem.

Alterā similis conuersio, facta est sacerdoti hostiam manibus tenenti, in villâ Abbatis S. Petri Carnotensis.

Tertia similis accidit in Carnotensi Episcopatu, tempore Roberti Episcopi Britanni, rustico, qui ad finem vitæ suæ Eucharistiam apud se conseruare constituerat.

Quartam eiusdem generis, obseruauit mulier Flandra.

His adiunge duas alias ex eodem autore, in quibus non caro, sed species pueri visa est inter Missarum solen.

lennia. Prima contigit soli puero in Andegauensi ciuitate.

Altera pio Presbytero, iuxta Fiscanum in die Dedicationis Ecclesiæ SS. Trinitatis. *Hæc Rolandus.*

19. Legitur in vitâ Hugonis Linconiensis, quod sanguis manârit ex hostiâ, cum illam malæ vitæ Sacerdos, vt fieri solet, in Missæ sacrificio frangeret. Eidem Hugoni, non rarò Christus in formâ pueri apparuit, quando sacris tremendis ille operabatur, sub quâ formâ eundem Hugone celebrante, etiam adstantes obseruârunt. *Surius hæc in vitâ Hugonis.*

20. Apud eundem Surium to 3. de SS. refertur in vitâ S. Mariæ OEgniensis, quod viderit Christum in formâ pueri, immenso lumine coruscantem circa ædiculam, in quâ Sacrosanctum Sacramentum asseruabatur.

21. Sic Eduardus Anglorum Rex, dum Missali sacrificio interesset, in manibus Presbyteri sacrificantis, Christum eâ formâ conspexit, quam de Virgine matre sumpsit. *Et hoc Surius tom. 1. & Marubus lib. 4. & Albertus in vitâ Eduardi.*

Additiones.

1. Mulieris Augustana.	<i>Cometani.</i>
2. Presbyteri Itali.	5. Miraculi Scabulitani.
3. Presbyteri Parisiensis.	9. Presbyteri Florentini.
4. Victoria Hispanorum de Mar.	7. Oualdi Muller in Seefeld.

1. Anno 1194. Mulier quædam Augustæ Vindelicorum, in Ecclesiâ S. Crucis Canonorum Regularium S. Augustini, sacram hostiam in Com-

munione perceptam ore clam exemit, & ceræ inclusam, quinque annis domi detinuit. Cum verò conscientia urgente, Berchtoldo S. Crucis Præposito rei seriem aperuisset: isq; ceram quâ sacra hostia continebatur, mediam scidisset, species carnis tenuis & rubæ apparuit: quæ vna cum cerâ ab Vlsalco Episcopo Augustano, crystallo inclusa fuit, ita vt sine fracturâ ne queat aperiri. A quo tempore, hucusque per annos quadringentos triginta duos, eadem sacra hostia sub miraculosâ hâc specie, sic clausa in dicto Monasterio fideliter fuit conseruata, publicèque visa, ostensa, culta, & maximis continuisque miraculis à Deo illustrata.

Rei totius seriem perscripsit eodem quo gesta est tempore, Gilbertus Saxo. Et rursus confirmârunt Anno 1507. Iudices Curia Augustana. Nuper verò Germanicè, vnâ cum miraculis in Lucem emisit R. P. Octavianus Lader. & paulo post Latinè edidit R. P. Anastasius Vochitius, uterq; eiusdem inelyri Ordinis & Cœnobij Canonicus Regularis, pari studio ac pietate erga Miraculosum Sacramentum accensus. Cuius tanta est celebritas & Miraculorum gloria, vt merito ad eam illustrandam, fideliumq; mentes in eius venerationes accendendas, hunc tractatum additionibus nostris auctiorem, denuo typis subiiciendum existimauerimus.

2. Refert Guitmundus ex Lanfranco, se puero in Italiâ contigisse: vt quidam Presbyter Missam celebrans, veram carnem super altari, verumque in calice sanguinem reperiens, sumere trepidaret. Rem protinus Episcopo suo defert, quid agendum sit, exquirens. Episcopus aduocatis ad consilium multis Coepiscopis, de communi sententiâ, calicem cum carne & sanguine diligenter opertum, sum-
mâ

mâ cum reuerentiâ in altaris medio inclusit, ac pro diuinissimis reliquiis perpetuò hæc referuanda decreuit. *Id recitat Bozium l. 14. de signis Eccl. sic c. 7.*

3. Scribit Villaneus, Anno 1258. cum quidam Presbyter sanctissimam Missam Parisiis celebraret in sacello quodam aulae regiae, populòque ostendendam diuinissimam Eucharistiam sustulisset in altum: pro specie panis, plurimos qui aderant, conspexisse formosissimum puerum. Quocirca nonnulli rogârunt Presbyterum, vt tamdiu subsisteret manibus in altum porrectis, quoad Rex accerferetur. Certior autem tanti miraculi factus Rex Ludouicus, negauit se eò profecturum, quod non credentibus hæc signa existerent: sibi verò persuasissimum esse, verè in Eucharistiâ Christi corpus esse. *Hoc Villaneus, qui tempora illa videtur attigisse.*

4. Anno 1239. Cum maximæ Mahometanorum copiae, procederent in Regno Valentiae aduersus exiguas nostrorum, & res ad extremum redacta esset: sex e nostris ducibus ad Deum confugere, & Eucharistiae percipiende consilium ceperunt. Et quando non aderant Presbyteri, quibus cuncti milites sua confiteri peccata possent, ipsi sex id agere constituerunt. Verum dum Presbyter iam celebrasset Missam, protinus ad arma conclamatum, neque sumendae Eucharistiae tempus superfuit. Quocirca Deo freti Duces, aduersus inimicos processere. Presbyter inops consilij, particulas sacratissimas linteolis, quae corporalia vocamus, inuolutas, sub lapide occultauit. Victis mirabiliter inimicis Presbyter vt praedictos duces sanctissimo Christi corpore communicaret, produxit illas
par-

particulas; sed linteolis explicatis vidit sanguineis guttis resperfas, & linteis affixas. Res diuulgata cunctos admiratione repleuit. Et haud multo post rumor adest, inimicos copiis relictis aduentare. Nostri confirmatis praesenti periculo animis, aduersus illos progressi petierunt, vt ex edito loco, quasi vexillum in hostes, lintea producerentur. Quo facto in fugam conuersi sunt inimici. Cum nostri redeuntes non conuenirent, quo loco mappulae cum sacris particulis reponerentur: fortibus res permissa est. Quibus eductis, scheda Dorchorae oppidi ter est lecta. Sed vt Dei voluntas esset testificatio, consensere, vt pyxidi inclusae particulae, summam cum reuerentiam supra mitem mulam collocarentur: & quomodo illa libertati suae relicta pergeret, & vbi consisteret, ibi locus esset tanto miraculo. Mira res; Dorchoram versus illa iter suscepit; & quamuis a multis alio pelliceretur propositione pabuli, nunquam tamen conquieuit, donec eum peruenit. Et hospitale oppidi ingressa substitit in medio, ac genibus flexis est morata. Ac ne quid posthac dorsum exciperet minus nobile, protinus expirauit. Innumera mortalium multitudo ad tantum spectaculum confluxit. Et reseruata lintea cum particulis vsque ad haec tempora incorruptis, ac sanguine resperfis visuntur, & quotannis publice ostenduntur. Extantque publica monumenta, quibus tanta res est consignata. Quis potest accedere, & tanto spectaculo, vbi velit, dignus fieri. *Meminerunt huius rei post alios Ludovicus Granatensis, in Introduct. Symboli, parte 2. & Lucius Marinus Siculus lib. 5. de rebus Hispanicis, cap. de sacris adibus. Dom. Sotus 4. d. 11. q. 1. a. 8. alijsq; Doctores Hispani; et si aliqui pro Dorchora ponant Doracam.*

s. Mi-

Miraculum Scabalarum factum: esse. c. liberrimum in regno Lusitania testatur Stephanus Fagundez Lusitanus, lib. 5. in 1. preceptum Ecclesie, cap. 7. n. 1. ubi ait multos eò confluente, multa videre in speciebus Sacramentalibus reseruat in ampullâ Angelorum manu fabricatâ, vitreâne an Crystallinâ nescio, inquit, utrumq; enim refert.

Sed miraculi causam, tempus, & modum nō narrat; id solum adiungit n. 4. quod vnus Christum cruci affixum, alius ad columnam plagatum cernit, alius instar æterni patris mitratum, digitisque sursum conspicit eleuatis; itâ vt ex circumfusâ hominum multitudine, paucieandem figuram inspiciant, vt audio. Quamuis ego, inquit, attentè, & non cursim, vt ferè omnes vident, per aliquod spatium illud viderim; & semper hisce planè oculis viderim frustulum carnis, instar orbicularis rotundæque particulæ, quâdam illius parte instar coloris violacei, aliâ non itâ violacei coloris, sed quæ magis ad album accedat, suis maculis distinctum.

6. Sacerdos quidam nomine Huguccio, Florentiæ Anno 1230. in æde S. Ambrosij, non totum sanguinem sumpsit in diuinissimâ Missâ, sed aliquam eius partem dimisit. Dein verò, cum calicem cepisset in manus, vidit reliquas guttulas in sanguinem conuersas, in tres partes diuidi, & protinus in vnum coire. Re obstupefactus cœpit in lacrymas erumpere. Multi accurrunt; in his Abbatissa & moniales ædis illius; post multa ampullam vitream dant, in quam sacerdos sanguinem transfudit. Die verò tertiâ sanguis ille apparuit in carnem conuersus, intrâ ampullam in aera sublatus, ex omni parte ab omni re diuisus, ac

C

sibi-

sibimetipsi innixus. Ardingus Episcopus tum Florentinus, rem voluit propius cognoscere, ac certò deprehendere; & nulli non euentus tam mirabilis perspicuus fuit. Adhuc conseruatur in æde S. Ambrosij Florentiæ intra ampullam crystallinam caro illa, (quamuis eius species sint obscuratæ,) cunctis eò proficiscentibus visenda, narranturque plurima in eam rem miracula. *Ità Bozius lib. 14. de signis Ecclesiæ, cap. 7. ex Villaneo & S. Antonino.*

7. Anno 1384. Osuualdus Müller ex nobili profapia in Seueid ditionis Tirolensis, tempore Paschali, maiori hostiâ, & non vt cæteri laici, minori communicare nitebatur. Cui ex timore Parochus assensit. Sed dum venerabile Sacramentum supra linguam antedicti Osuvaldi poneretur, ecce miraculosè ante altare terra se aperit, ac si ipsum Osuualdum prorsus deglutire vellet; & in illam vsque ad genua cecidit. Ille verò manibus latus altaris apprehendit; sed altare instar ceræ mollescere cœpit, manibusque cessit. Osuualdus præsentem Dei vindictam perferens, mox pœnitentiâ ducitur, veniam à Deo precatur. Cùmque hostiam deglutire non posset, Deo id non permittente, sacerdos eam in Sacrarium reponit, quæ etiamnum hodie isthinc, sanguineo colore diuinitus tincta, & ex linguæ saliuâ, non nihil contracta conspicitur. Vbi etiam iam inde, vsque ad nostra tempora plurima fiunt miracula. *Refert Bredenbachius lib. 1. collat. c. 35. ex tabulâ ænicâ, in templo pagi Seueid suspensâ, qui se omnia coràm inspexisse testatur, & plura alia admiranda de SS. Eucharistia recenset.*

Bozius quoque cit. lib. 14. de signis Ecclesiæ cap. 7. mentionem

nem facit miraculi planè similis illi, quòd ex eodem supra n. 16. retulimus. Citat verò autorem *Arnoldum Lubecensem lib. 4. hist. Slauon. c. 14.* qui id prodigium cunctis testatissimum fuisse scribit in *Thuringiâ, & Diœcesi Moguntinâ*, ubi res contigit. Addit tamen plurimis, & publicè indicèis precibus à Deo fuisse impetratum, ut caro & sanguis Christi reciperet species panis ac vini, Moguntiamque tanta rei fuisse monumenta translata. Haud dissimilia refert *Fulgosus, lib. 1. memorabil. cap. 6.*

CAP V T II.

An allatis precedenti capite exemplis, sufficienter fides fiat Sacramentalibus Christi Apparitionibus in Eucharistiâ,

Plurimum pro ipsis faciunt,
Ipsarum multitudo omni
fere tempore.
Earundem varietas.
Testes diuersissimi.
Pluralitas conditionis &
Sexus, quibus ostensa.
Hostie prodigiosa, &

Sanguis, quæ inueniantur.
Miracula, quæ hodie, &
semper facta apud has hostias.
Annales regnorum, ciuitatum.
Scriptores docti & pi, qui ipsas
descripserunt.
Similia prodigia, quæ circa
Eucharistiam acciderunt.

I. Deò nostris temporibus quidam difficiles sunt ad fidem rebus Christianæ religionis accommodandam, ut quæ non ipsi oculis propriis conspiciunt, aut nullo modo, aut certè difficulter credant. Hi quemadmodum cum Apo-

stolo Thomâ repræhensione sunt digni, itâ optandum ut cum Thomâ, etiam iis, quæ non vident, credant.

2. Et in propositis I. Cap. exemplis, pluribus fortassis hoc contingit, ut difficulter iis credant; & ob id nullam fidem velint adhibendam Apparitionibus hisce Sacramentalibus sub peregrinâ specie. Nobis igitur propositum erit hoc capite breuiter indicare, & quod fidem allata exempla mereantur, & quod de veritate harum apparitionum dubium esse non possit.

3. Probat igitur in primis hoc ipsum, quod non vno tempore circa venerabile Sacramentum ipsæ sunt obscuratæ. Sed omni propemodum, quo ut Apparitiones fierent, aut Dei honor, aut hominum salus, aut etiam vtrumque meritò postulare potuit.

4. Probat summa varietas, quæ in ipsis obseruata est. Neque enim vno eodémque modo perfectæ sunt omnes. Nunc species pueri exhibita est, nunc carnis, nunc sanguinis, nunc ipsa hostia sanguine rubens; atque hæ ipsæ aliâ atque aliâ formâ, quemadmodum allata exempla demonstrant.

5. Probant diuersarum religionum testes. Non Christiani solùm atque Catholici, quorum fortassis suspecta fides videri posset, has notârunt. Notârunt etiam Hæretici & Apostatæ à fide; notârunt crudeles Iudæi; notârunt Gentiles; & singuli plures, variâsq̃.

5. Probant omnis sexus, ætatis, & conditionis homines. Nam & mulieribus Apparitiones hæ factæ; & quibus plus quàm illis creditur, viris. Rursus in genere virorum paruulis pueris, adultæ ætatis hominibus, & perfectæ

æta-

ætatis senibus. Probis item, & quorum sancta, & innocens conuersatio; atque iis, quorum & dissoluti mores, & vita corrupta.

7. Probant, quæ multis in locis inueniuntur adhuc hostiæ cruentæ (*videa, quæ apud S. Crucem Augusta visitur.*) Species sanguinis & carnis, quæ reuerenter asseruantur, magno Christianorum studio pie inuisuntur, & multis modis honorantur. An non vel hæ solæ, Argumentum magnum hic præbent?

8. Probant, quæ ad eandem species carnis & sanguinis, cruentasque hostias facta sunt, hodiè que fiunt prodigia atque miracula. Quorum meminerunt, & Thomas Bozius, & Theodorus Loer Carthusianus. Ut omittam suspensas in horum memoriam tabulas, & anathemata. *Miracula tam vetera, quam recentia, Augusta ad S. Crucem, virtute miraculose Sacramenti ibi asseruati patrata, in Thaumaturg. Eucharistico descripsit R. P. Anastasius Vochetius, ibidem Canonicus Regularis.*

9. Probant locorum, vbi ipsa acciderunt Maiestas & dignitas, Nam quæ olim, antequam illis Apparitionibus notarentur, profanos vsus habuerunt, illa post Apparitiones in sacros sunt mutata; & diuino solum cultui cōsecrata; & suspensis imaginibus, nunc cunctis Apparitionum veritatem confirmant.

10. Probant Annales Regnorum, Regionum, Ciuitatum, Prouinciæ; qui & supplicia referunt sumpta de sacrilegis, qui in sacratissimas hostias manus iniecerunt, & rei gestæ in hoc Apparitionum genere seriem diligenter annotant, posteritati hæc re egregie consulentes.

11. Probant viri egregij sanctitate illustres, & singulari doctrinâ excellentes, qui huius Apparitionis varias descripserunt historias: quibus idcirco facilius fides adhibetur, quod cur fabulas vendere voluerint posteris, causas nullas habebant; cur veritatem non relinquere, plurimas.

12. Addimus his, quod tam facile accidere potuerunt, quæ Capite præcedenti retulimus, quàm quæ olim accidisse referunt circa idem Eucharistiæ sacramentum, B. Cyprianus, Chrysostomus, Sozomenus, atque Ioannes Moscus. Quorum primus testatur eandem in cinerem, conuersam; alter panem suppositum conuersam in lapidem; tertius Eucharistiam germinasse culmos & spicas.

13. *Ioannes Moscus ergo cap. 79. Frati spiritualis sic habet.* Vir quidam erat in ciuitate Seleuciâ, negotiator, valde religiosus & diues, sed hæreticus; erat enim de Seueri sectatoribus. Habebat autem seruum fidelem quendam S. Apostolicæ Ecclesiæ communicantem. Hic iuxta prouinciæ consuetudinem die sancto Cœnæ Domini, sumptam communionem inuoluit in linteo purissimo, & in armario posuit. Contigit autem, vt post sanctum Pascha vir ille fidelis mitteretur Constantinopolim, negotij cuiusdam gratiâ, dimissâ per obliuionem S. Communionem in armario. Quâdam verò die aperiens armarium Dominus inuenit linteolum, inuolutasque sanctas particulas Communionis. Contristatus autem in hoc hæsitabat, quidnam de illis faceret. Nam exipsis communicare volebat, eò quod essent sanctæ Ecclesiæ Catholicæ,
ipse

ipse verò Seuerianæ hæresis. Et tunc quidem dimisit eas in armario, vt erant, cogitans quia rediturus erat seruus, & sumpturus eas. Cum autem venisset Cœna Domini, neq; seruus ille fidelis redisset: voluit eas Dominus ipsius comburere, ne rursus & in secundum annum seruarentur. Apertoque armario vidit omnes sanctas particulas, culmos & spicas germinasse. Vnde ingenti timore comprehensus in nouo admirandoque spectaculo, sumens sanctas particulas, & cum omni domo suâ clamans, Kyrieleyson, cucurrit ad sanctam Ecclesiam, & venerabilem Dionysium Episcopum. *Hæc Moscus. Addit deinde, quomodo plurimi hoc miraculo conuersi sint. Quod sequitur, recitat Sozomenus lib. 8. Eccl. hist. cap. 5. & contigit circa annum Domini, 412.*

14. Vir quidam è Macedonianâ hæresi, vxorem eiusdē opinionis habebat. Hic cum Ioannem Chrysolomum, quomodo de Deo sentiendum esset, docentem audisset, dogma illius laudabat, & vxorem quoque vt secum sentiret, hortabatur. Cum verò illa magis nobilium mulierum sermonibus, quàm illius consuetudini obtemperaret, & post frequentes admonitiones vir illius nihil effecisset: nisi inquit, in diuinis consors fueris, neque in vitæ communione posthac eris. Mulier hoc audito, & consensum pollicita, rem eam famule cuidam communicat, quam sibi fidat: esse iudicabat: illiusque operâ ad fallendum virum vtitur. Circa tempus autem mysteriorum (sciunt initiati, quid sit, quod dico) illa quod accepit continens, quasi oratura procumbit; famula adstans clanculum illi dat panem, quem secum in manu attulerat. Hic cum den-

tibus admoueretur, in lapidem congelascit. Mulier per-
terrefacta, metuens ne quid mali propter eam rem, quæ
diuinitus acciderat, contingeret: ad Episcopum cur-
su contendit, ac seipsam prodens lapidem ostendit,
adhuc morsus vestigia habentem. Simulque veniam cum
lacrymis petens, viro suo se consensuram pollicetur.
Quod si cuiquam hoc incredibile videtur, lapis ille testis
est; qui etiamnum inter clenodia Ecclesiæ Constantino-
politianæ asseruatur.

*Cyprianus breuior est. Serm. de lapsis s. inter aliamirac.
hoc affert.* Et quidam alius inquit, & ipse maculatus, sacri-
ficio à sacerdote celebrato, partem cum cæteris ausus est
latenter accipere; sanctum Domini edere, & contra-
re non potuit; cinerem se ferre apertis manibus inuenit.
Ita Cyprianus Martyr.

C A P V T III.

*Varias admodum esse Apparitiones Sacramen-
tales sub peregrinâ specie, & inusitatâ; &
diuidi easdem posse.*

*Pro ratione formarum,
que videntur.*

*Pro ratione hominum, quibus
fiunt Apparitiones.*

*Pro ratione temporum &
locorum, quibus fiunt.*

*Pro ratione effectuum, qui
sequuntur Apparitiones.*

*Pro ratione finium, qui Deo
potuerunt esse propositi.*

I. Exem-

I. **F**emplorum copia, quæ multa variâque relata sunt, multiplices quoque variâsque suggerunt, & suppeditant Apparitionis huius sacramentalis, sub peregrinâ inusitatâque specie, diuisiones. Et quia in his & specierum fit mentio, sub quibus Apparitiones perceptæ sunt: & hominum tam illorum, qui quocumque modo earundem causa fuerunt, quàm quibus ipsæ factæ: temporis item atq; loci, quo perfectæ: effectuum etiam atque finium, qui Deo potuerunt esse propositi: ex singulis licebit ipsas & distinguere, & diuidere. Res hæc, quia in sequentibus nobis seruiet, hic prætereunda non est.

2. Ergo ratione specierum possunt sic distingui, vt in ipsis dicatur vel cum Sacramentali specie, alia aliqua percipi: vel percipi sola species peregrina, absque Sacramentali, quæ est panis & vini; priores illæ rariores fuerunt, posteriores frequentiores.

3. Peregrinarum autem specierum modi sunt varij. Aliquando enim forma hominis est obseruata; aliquando non hominis, sed partis hominis; aliquando tertia aliqua, quæ Christi crucifixi typus esset & index. Et hominis formam nunc infans visus exhibuit, nunc Christus crucifixus. Partem hominis nunc caro testata est, nunc sanguis, nunc manus, nunc facies. Neutrum horum fuit, sed Christi typus, Agnus: quem semel apparuisse lego apud Cæsarium, cuius figuræ etiam meminit Paschasius.

4. Rursus in harum aliis nunc splendor quidam, & claritas accedens Apparitiones reddidit illustriores; nunc nullus accessit, sed nuda species aut hominis, aut partis hominis obseruata est.

D

5. Pro

5. Pro conditione hominum, qui his Apparitionibus occasionem vel causam dederunt, distingui possunt, ut aliæ dicantur factæ Iudæis; aliæ Gentilibus; aliæ Hæreticis; aliæ Catholicis partim malis, partim bonis. Et Iudæi suâ crudelitate ferè iis dederunt occasionem; Gentiles studio cognoscendi religionis Christianæ mysteria; Hæretici suâ incredulitate; Catholici pii vitæ probitate, & Christi videndi desiderio; mali peruersâ vitæ volûtate, quâ vel Sacramentis voluerût abuti, vel indignos eorum se exhibuerunt ministros. Apud Iudæos ostendit Christus suam potentiam; apud Gentiles, Hæreticos, peruersosque Catholicos clementiam, & desiderium eorum salutis; apud bonos & pios, ipsiusq; mandatorum studiosos, benignitatem.

6. Possunt & ratione hominum distingui, ut quædam dicantur petitæ à Deo, & precibus obtentæ; quædam quasi extortæ; quædam nec petitæ, nec extortæ, sed vltro oblata. Petita illa, cuius meminimus, n. 8. c. 1. Extorta illa Iudæo sacrilego facta, cuius hæc infana vox fuit: Si tu es Deus Christianorum, ostende & c. n. 10. Nec petita, nec extorta, sed vltro oblata illa, quam habuit Dux Saxonniæ Widekindus, n. 1.

7. Rursus ratione personarum non malè distinxeris, si quasdam pluribus factas dicas, quasdam paucioribus, aut vni soli. Quasdam etiam viris, quasdam mulieribus. Inter quas hoc discriminis quidam obseruant, quod quæ viris & paucioribus sunt factæ, sint plures: contra quæ mulieribus & pluribus, sunt pauciores.

8. Si extempore distinctio petenda, potest constitui

tui

tui duplex. Nam aliæ dicentur factæ tempore incruenti sacrificij; aliæ extra sacrificij tempus, quales in illis hostiis obseruatæ fuerunt, quæ olim à Christianis domi conseruabantur: & iis, quas quidam sacrilegis Iudæis perforandas vendiderunt.

9. Similiter pro loco possunt distingui. Aliæ siquidem in profano acciderunt, aliæ in consecrato, vt omnes, quæ inter sacrificiorum Christianorum solennia sunt obseruatæ.

10. Ratione effectuum partiri licebit dupliciter. Nam vel affectuum, quos in hominum animis pepere-
runt, potest haberi ratio; vel fructuum, qui ipsas sunt consecuti. Ibi vel gaudium, spiritualémque voluptatem est obseruare; vel admirationem; vel timorem, atque stuporem. Hic quia aliquando fructus secutus est, aliquando nullus, distinguentur commodè in fructuosas, & infructuosas. Fructus in Fidei, Spei, Charitatisque cernitur virtutibus; quarum si nihil est, infructuosæ Apparitiones dicentur.

11. Pro ratione finis, qui in ipsis potest esse propositus, distribuentur, vt in aliis consolatio dicatur esse proposita, & gaudium mentis; in aliis terror; in aliis instructio. Consolatio in iis, in quibus Deus hominibus singularis sanctitatis, præsentia suæ singularia Argumenta dare voluit. Terror in iis, qui temerario ausu Sanctissima Sacramenta tentârunt profanare, & Christo insultare. Instructio in iis, qui ignorantia Christianorum mysteriorum laborârunt, non culpabili, aut finali. *Frequenter plu-*

res fines in unam Apparitionem coincidunt; & effectus quoque supra enumerati fines dici possunt.

12. Hæc pro varijs Diuisionibus Apparitionis Sacramentalis, sub specie peregrinâ. Singula exemplis illustrare potuimus, sed lectori hunc laborem relinquendum existimauimus; propterea, quod sibi ipse sufficiens esse possit, ex iis, quæ cap. i. sunt dicta. Ex quo & alias diuisiones licebit colligere.

CAPVT IV.

Ad quod genus Apparitionum hæc Sacramentales sub specie peregrinâ & inusitata pertineant.

<i>Pertinent non ad intellectuales.</i>	<i>visa est, accidit mutatio.</i>
<i>Non ad imaginarias; non auriculares.</i>	<i>Vt quando omnium sensus idem iudicauit.</i>
<i>Sed ad visibiles, siue oculares.</i>	<i>Quando item magnus timor allatus.</i>
<i>Non semper in speciebus Sacramentalibus accidit mutatio.</i>	<i>Quando sanguis calice exceptus, Item mappas & lintea infecit.</i>
<i>Vt quando à paucis visa peregrina species, aut Christo non conuenientes.</i>	<i>Quando species per multos annos conseruata.</i>
<i>Quando fructus & finis easdem nõ postulant.</i>	<i>Frequentius ex parte rei, siue specierum nulla fit mutatio.</i>
<i>Nihilominus vera aliquando, que</i>	<i>Iuxta regulas S. Thome.</i>

1. Nitio lib. i. de diuinis Veteris Testamenti Apparitionibus, quatuor Apparitionũ genera distinximus, ex sententiã doctissimi Alpho-

Alphonfi Tostati, Episcopi Abulensis, *tum alibi, tum præcipuè q. 2. super cap. 9. lib. 3. Regum.* Oculares, alias Auriculares, alias Imaginarias, alias Intellectuales. Cuiusnam generis sit hæc, quam oratione prosequimur, sub peregrinâ & inusitatâ specie Sacramentali, nunc est explicandum; præsertim cum constet hanc in numero esse Apparitionum, & certum sit omnem ad harum aliquod genus reuocari.

2. Facile verò quis hic se expediuerit, qui & dictarum Apparitionum, & præsentis nostræ expenderit conditionem. Cum enim illarum duæ internæ sint, Imaginaria scilicet, & Intellectualis: præterea externæ duæ, Ocularis & Auricularis, hanc mox ab illis separarit: propterea quod hæc nec solâ imaginatione, nec solâ Intellectus internâ operatione perficiatur.

3. Sic haud difficulter constituet, ad quam Externarum reuocari debeat. Auricularis esse non potest; quod illa aurium officium requirat, nostra nullum habeat. Quid ergo? Ocularem esse oportet. Atque ita est; indéque constat, quod in oculos atque visum incurrant, aut incurrere existimentur, quæ in, vel cum Sacramentalibus speciebus noua & insolita obseruantur.

4. Facilius hæc sunt definita, difficilius illud: qualis nam sit Visio, siue Ocularis Apparitio? Triplicem enim licet distinguere. Vna siquidem contingit ex parte visus, siue visuræ potentiæ tantum, quando extra oculum nihil est eius, quod videri iudicatur. Altera, quando cum potentiâ medium tantum concurrat: dum scilicet extra oculum res aliqua existens in oculum incurrat, sed tamen

reuera non illa est, quæ existimatur videri. Tertia, quando ad hæc duo etiam accedit obiectum, quod videri dicitur, illudque in potentiam visus per medium, sui speciem transmittit, adeoque in potentiam agit: quæ perfecta verâque est visio. Quæ igitur harum trium hæc visio est?

5. Primam quis semper hic existimauerit esse: ideoque non verè in, vel circa Sacramentales species vllam fieri mutationem, quæ in oculos incurrat, sed præter fascinationem, aut delusionem esse nihil. Alius fortè in medio, per quod visus fit, quicquid videtur, effingi. Nos vt fieri aliquando non negamus, ita negamus fieri semper.

6. Tria ergo hic censemus probabiliter dici. Primum est, non semper in re, siue specie Sacramentali existere, quod existere quibusdam videtur; siue non semper specierum Sacramentalium fieri mutationem, aut alterationem. Nam si v. g. verè caro, vel puer, vel sanguis fuit, quando hæc videri visa sunt in Sacramenti exhibitione, qui fit, quod qui præsentis Sacramentali actioni fuerunt, & Sacramentum exhiberi conspexerunt, nihil horum notârunt? Notârunt, viderunt, obseruârunt autem solas species Sacramentales, nullum infantem, nullam carnem, nullum sanguinem. Ergo cum species peregrinas notârit vnus aut alter, Sacramentales plurimi, potius species has permanisse, quàm in peregrinas mutatas esse, credendum est; & non plurimum sensibus vim illatam, quàm vnus aut alterius impositum, vt viderent.

7. At sæpe plurimos Sacramentales tantum species vidisse: vnum verò aut alterum peregrinas & inusitatas,
mul-

multis exemplis est clarum. Nobis sufficiunt ex plurimis tria. Primum est Widekindi Ducis Saxoniae, qui solus speciem infantis in os communicantium vidit inferri, unde bene ad ipsum Carolus Imper. Tibi inquit, plus quam Sacerdotibus, & nobis omnibus ostensum est, c. 1. n. 1. Alterum est Hebraei, qui & ipse solus vidit puerum, communicantibus porrigi, quem non videbat, qui sacrosanctum Sacramentum porrigebat Basilius, cap. eod. n. 2. Tertium est Abbatis, qui hostiam, quam conspiciebat, cruentatam vidit, quae sociis incruenta apparuit. cap. eod. num. 3.

8. Præterea subita specierum mutatio, quam notârunt, qui peregrinas se observâsse existimârunt, confirmat, quod dicimus. Si enim verè illa specierum fuerat mutatio facta, quid opus erat, ut peregrinae species mox subtraherentur iis, in quorum gratiam acciderant? Subtractas verò mox, docet exemplum Adolphi de Dioferne, cuius c. 1. n. 17. mentio facta. In huius enim manibus vno quasi momento Sacramentales species nunc pueri, nunc agni, nunc Crucifixi formam acceperunt.

9. Et quis reuera rem gestam, & non potius nudam visionem, & quæ in re fundamentum nullum habuerit, dixerit Apparitionem, quam iam dictus Abbas cum sociis habuit: illam inquam, quâ visus est Angelus puerum, conficere & offerre; membra item partiri atque secare, quoties Sacerdos Sacramentales species partiebatur? Res recitata est c. 1. n. 7.

10. Cum deinde hæ Apparitiones, ut plurimum, acciderint ob priuatas priuatorum hominum causas: ad
fidem

fidem videlicet, vni vel alteri faciendam, vel confirmandam: aut vt quorundam pietati satisfaceret: aut denique impostorum & impiorum, confunderetur temeritas & audacia, certè non necesse semper fuit specierum Sacramentalium in peregrinas fieri mutationem: cum etiam, iis saluis dicti effectus in animis hominum, apparentibus tantùm rebus potuerint perfici, quemadmodum apparentibus tantum rebus sapissimè sunt perfecti.

11. Sed & sine miraculo quasi, hæc specierum, transmutatio aut alteratio secundùm quosdam non contingit. Neque enim eam vim esse existimant naturæ, vt panis species in carnis, aut pueri, vini item in sanguinem, commutare ità subito possit, vt commutatæ in quibusdam Apparitionibus videntur. Quàm verò rara sunt miracula? quàm frequentes hæ Apparitiones? sed miracula nõ nisi ex magnis necessariisque causis fiunt, quæ hic non semper videntur esse.

12. Neque tamen impositum hominibus esse hæc ratione dicendum est, quando puerum, aut carnem existimârunt se videre, quæ reuera nec caro erant, nec puer: quemadmodum neque impositum à Domino discipulis in Emaus, quando sub peregrini specie eundem conspexerunt, neque Magdalenæ, quando veluti hortulanum, vidit, qui tamen reuera nec peregrinus erat, nec hortulanus. Sicuti enim sub peregrini & hortulani specie, præsentiam suam testatam Dominus voluit esse, ità hic sub specie peregrinâ testari, se verè in Sacramento præsentem esse: quamuis reuera non puer esset, aut caro, quod videbatur.

13. Cæ-

13. Cæterum quando in speciebus Sacramentalibus nulla facta est mutatio, dupliciter accidere potuit visio peregrinæ speciei, siue Sacramentalis sub peregrinâ specie Apparitio. Primò, vt extra visum, rei quæ videri existimatur, fuerit nihil, quam visionem phreneticis & febre laborantibus familiarem esse nôrunt omnes. Deinde, vt circa species Sacramentales, aut in medio aere, qui inter illas & visum intercedit, imago rei quæ videri existimatur, formetur: illâque in oculum videntis, intentionali, vt vocamus, specie sese insinuet, visionemque, siue Apparitionem efficiat. Atque hoc sit Assertorum primum. Addimus

14. Secundum. Sed tamen, quamuis non semper in re, siue in specie Sacramentali, accidat mutatio alteratione, in eâque quod apparet, insit, accidere tamen, quandoque, nemo potest dubitare. An hic omnium sensus semper potuit errare? & quod omnes viderunt, & existimauerunt se eodem modo videre, id non esse, aut fuisse quod videbatur, credi debet? At non rarò accidit, vt idem omnes viderint. Quæ hostia à B. Gregorio, mulieri subridenti primùm oblata, sub panis specie, post communem præsentis turbæ orationem in carnem versa est: eandem sub carnis specie non mulier solùm, verùm etiam B. Gregorius, & quotquot præsentis mysticæ actioni fuerunt, sub carnis specie viderunt, & eousq; sub carnis specie permansit, quousque vt ad pristinam speciem rediret, cõmuni- bus precibus fuit obtentum. Vide cap. 1. n. 5. Rursus alia, quæ in Duacensi oppido, è terrâ leuata infantem retulit, hanc non sub panis, sed infantis specie cunctus populus,

E
qui

qui ad prodigium conspiciendum aduocatus fuit, aspexit. De quâ cap. 1. n. 9.

15. Præterea timor & trepidatio harum specierum intuitu incussus, vehementer confirmat, quod asserimus. Quamuis enim hæc etiam nudam quandoque opinionem atque existimationem sequantur, & non semper externo obiecto excitentur: externo tamen & facilius, & melius, & vehementius excitantur. Quanta verò quosdam trepidatio, quantæ angustiae in his Apparitionibus inuaserrunt? Testatur id Iudæus, qui sanguinem ex hostiâ manantem cernens, quid ageret ignorabat; nunc hostiam in flumen coniicit, nunc in ignem, nunc in azymo cōmiscet: omnibus modis miraculum, quod ipsi præsentissimum, supplicium erat allaturum, obscurare contendens. n. 10.

16. Ad hæc accidit, quod sanguis non solum sit visus, sed etiam aliquando calicibus exceptus; aliquando manus cruentarit; aliquando ignem extinxerit. An hic semper sensuum fuit ludificatio? Non sanguis exceptus, sed excipi visus est tantum? non infectæ mappæ, sed infectæ visæ? non manus cruentatæ? non ignis extinctus, sed visus extinctus? Cæterum hæc facta esse, Elenchus exemplorum cap. 1. probat. Vitreis calicibus sanguinem Iudæi exceperunt, qui in Eucharistiam sæuierunt in regno Poloniae, de quibus cap. 1. n. 11. Sanguis infecit altaris mappas, qui ex hostiâ fluxit, quam addubitans Sacerdos consecrauit in Ecclesiâ S. Christinæ Vulsiniis, in ditio- ne Vrbeuetanâ, de quo n. 6. & ex duabus illis, quas confodit Eleazarus Iudæus, de quo, n. 13. sic manus suas cruentas obseruauit Sacerdos, de quo n. 19. Et ignem extinxit ille,

ille, qui Aufidi in Piceno fluxit aliquando ex hostiâ: & nunc vitreis ampullis inclusus, religiosè asseruatur ad perpetuam rei gestæ memoriam. Vide n. 15. eod. cap.

17. Accedere videtur & hoc, quod non visa modò aliquando pueri species, sed manibus excepta, & aliquò vsque gestata sit: quemadmodum, quem inter aluearia reperit, & ad Ecclesiam detulit occultè sepeliendum ille, cuius cap. 1. n. 3. facta est mentio; & quam sibi exhiberi petiit in Sacramento Sacerdos Plegilus, qui quem puerum vidit, contrectauit, complexus est, pectori admouit, osculis datis profecutus est, de quo n. 8.

13. Maius adhuc argumentum præbent, quæ hodie adhuc multis in locis extant Sacramentales species, sanguine quo aliquando maduerunt, rubentes. Talis est illa hostia Bruxellensis, à Iudæis pugionibus confossa, quæ etiamnum religiosè & asseruatur, & colitur. Talis, cuius Thomas Bozius meminit, quæ innumeros ad sui spectaculum commouit, iam ab annis ter centum sexdecim, de quâ n. 16. *Tales sunt, sacra hostia in linteis Dorchoræ asseruata, ut ex eodem Bozio retulimus n. 4. addit. Talis est hostia sanguineo colore, quæ Augusta in Monasterio S. Crucis religiosè asseruatur, ut retulimus n. 1. addit.* Hoc secundo loco sit dictum.

19. Tertium his addidero. Frequentius ex parte rei, siue specierum Sacramentalium, nullam factam mutationem, rarius factam; præsertim quando vel pueri, vel faciei, vel carnis, vel manus forma apparuit. Probant hoc, quæ ad primum Assertorum nostrorum allatæ sunt rationes: & confirmat communis omnium ferè opinio, qui

rarissimas hinc credunt accidere reales transmutationes.

20. Seruiunt quoque hinc, quas pro hac re assignat regulas S. Thomas, 3. p. q. 76. a 8. Duobus ille veram, realémque mutationem deprehendi existimat: constantiâ siue duratione rei visæ, deinde multitudine, siue pluralitate videntium. *Contingit inquit, talis Apparitio per realem mutationem, quando talis species (pueri scilicet, vel carnis) ab omnibus videtur; & non ad horam, sed per longum tempus permanet, [ut Augusta & Dorchora.] Nullam autem fieri immutationem ex parte Sacramenti contingit, quando vni videtur sub specie carnis vel pueri, alijs tamen videtur, sicut & prius sub specie panis. Vel quando eidem ad horam videtur sub specie carnis, vel pueri, & postmodum sub specie panis.* Hæ sunt regulæ S. Thomæ. Iam verò species, quarum meminimus, rarius ab omnibus visæ sunt; & quando visæ, ad breue admodum, tempus sunt visæ; quocirca & rarius realis transmutatio est facta.

Nec hoc tamen pertinet ad aliquam deceptionem, sicut accidit in magorum præstigijs: quia talis species diuinius formatur in oculo, ad aliquam veritatem figurandam; ad hoc scilicet, quod manifestetur verè corpus Christi esse sub hoc Sacramento; sicut etiam Christus absq; deceptione, apparuit discipulis euntibus in Emmaus. Dicit enim Augustin. in lib. 2. cap. vlt. de quest. Euang. quod cum fictio nostra refertur ad aliquam significationem, non est mendacium, sed aliqua figura veritatis, ait S. Thomas ibid.